

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาหาความสัมพันธ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกัน กลุ่มอาการผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อ และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการป้องกันและกลุ่มอาการผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อของช่างเย็บจักรในโรงงานอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปขนาดใหญ่แห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นช่างเย็บจักรจำนวน 291 คน คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างพิจารณาโดยใช้อัตราความชุกของการเกิดกลุ่มอาการผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อบริเวณคอและไหล่ของช่างเย็บจักรในโรงงานอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปในช่วงระยะเวลา 12 เดือนก่อนการศึกษา ที่ร้อยละ 75 (Blader et al, 1991) กำหนดระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 288 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนสิงหาคม ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2549

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการป้องกันและกลุ่มอาการผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อ ซึ่งแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการป้องกันกลุ่มอาการผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อ สร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 3 ส่วนคือ พฤติกรรมการปรับสิ่งแวดล้อมการทำงาน พฤติกรรมการปรับสภาพการทำงาน และพฤติกรรมสุขภาพของตัวคนทำงาน ส่วนแบบสัมภาษณ์กลุ่มอาการผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อ ปรับปรุงจากแบบสอบถามมาตรฐานกลุ่มอาการผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อ (standardized Nordic questionnaire) ของคูรินกาและคณะ (Kourinka et al., 1987) ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ข้อมูลส่วนบุคคล และความผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อ ในช่วงระยะเวลา 12 เดือนและ 7 วัน ก่อนการศึกษา แบบสัมภาษณ์ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.94 นำไปทดลองใช้กับช่างเย็บจักรในโรงงานอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปขนาดใหญ่ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 10 ราย สำหรับแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการป้องกันกลุ่มอาการผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อ นำมาหาค่าความคงที่ของการวัดโดยใช้วิธีการวัดซ้ำ (test-retest method) โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation coefficient) ซึ่งด้านพฤติกรรมการป้องกันกลุ่มอาการผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อโดยรวม

เท่ากับ 0.84 ด้านพฤติกรรมกรรมการปรับสิ่งแวดล้อมการทำงานเท่ากับ 0.91 ด้านพฤติกรรมกรรมการปรับสภาพการทำงานเท่ากับ 0.93 และด้านพฤติกรรมสุขภาพของตัวคนทำงานเท่ากับ 0.72 ส่วนแบบสัมภาษณ์กลุ่มอาการผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อ ทดสอบความชัดเจนและความเหมาะสมด้านภาษา หลังจากนั้นนำไปใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 43.30 มีพฤติกรรมกรรมการป้องกันกลุ่มอาการผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อโดยรวม อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 20.60 อยู่ในระดับปานกลาง และร้อยละ 36.10 อยู่ในระดับต่ำ โดยอัตราการเกิดกลุ่มอาการผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อในช่วงระยะเวลา 12 เดือนและ 7 วันก่อนการศึกษา เท่ากับร้อยละ 93.10 และร้อยละ 54.00 ตามลำดับ สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการป้องกันและกลุ่มอาการผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อ พบว่า พฤติกรรมการป้องกันไม่มีความสัมพันธ์กับกลุ่มอาการผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อ

อคติที่อาจเกิดขึ้นจากการวิจัย

การประยุกต์ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยทั้งในประเด็นของพฤติกรรมกรรมการป้องกันและกลุ่มอาการผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อนั้น อาจมีความคลาดเคลื่อนหรืออคติที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบใน 3 ประเด็น คือ ระเบียบวิธีวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และวิธีการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาระยะสั้น (cross-sectional study) ซึ่งประเมินพฤติกรรมกรรมการป้องกันและกลุ่มอาการผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อของกลุ่มตัวอย่างเพียง 1 ครั้ง ข้อมูลที่ได้อาจมีความคลาดเคลื่อนเมื่อเทียบกับการศึกษาไปข้างหน้า (prospective study) เพื่อติดตามพฤติกรรมกรรมการป้องกันกลุ่มอาการผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อ นอกจากนี้เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ที่พัฒนาขึ้นใหม่โดยผู้วิจัย ซึ่งอาจยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ถึงแม้จะผ่านการตรวจสอบคุณภาพทั้งความตรงตามเนื้อหาและความเชื่อมั่นของเครื่องมือแล้วก็ตาม และในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เพียงอย่างเดียว ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลทางอัตนัยที่มาจากการรับรู้หรือความรู้สึกของผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งอาจไม่ตรงตามความเป็นจริงมากนัก และรวบรวมข้อมูลจากช่างเย็บจักรในโรงงานอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพียงแห่งเดียว ซึ่งลักษณะการทำงานและสภาพการทำงานของช่างเย็บจักรในโรงงานอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปแต่ละแห่งอาจไม่เหมือนกัน ดังนั้นการนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้จึงต้องคำนึงถึงอคติที่อาจเกิดขึ้นได้ ทั้งในประเด็นระเบียบวิธีวิจัยที่เลือกใช้ เครื่องมือการวิจัย รวมทั้งวิธีการรวบรวมข้อมูลที่จะป้องกันอคติที่ส่งผลต่อข้อค้นพบของการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1. ด้านการปฏิบัติการพยาบาล ผลการวิจัยสามารถเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับพยาบาล อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันกลุ่มอาการ ผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อของช่างเย็บจักรในโรงงานอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป ดังนี้

1.1 ดำเนินการเพื่อสร้างความตระหนักในการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันกลุ่มอาการ ผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อ โดยการให้ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพแก่ช่างเย็บจักรที่สะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบของกลุ่มอาการผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อ และประโยชน์ของการ ป้องกันกลุ่มอาการผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อ

1.2 ส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันกลุ่มอาการผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อของ ช่างเย็บจักรที่มีการปฏิบัติในระดับสูง เช่น การปรับเปลี่ยนท่าทางในขณะทำงาน การลุกเดินหลังนั่ง ทำงานเกิน 2 ชั่วโมง การเปลี่ยนจุดการมองเมื่อใช้สายตานาน ๆ การงดสูบบุหรี่ และการทำกิจกรรม เพื่อผ่อนคลาย เป็นต้น และควรแนะนำเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมที่ส่งผลต่อการเกิดกลุ่ม อาการผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อ ในประเด็นการดูแลความสะอาดของหลอดไฟ การจัดหากล่อง/อุปกรณ์เพื่อรองรับเท้า การใช้ผ้าพันด้ามจับของอุปกรณ์หรือเครื่องมือ การมีท่าทาง การทำงานที่โน้มไปข้างหน้าหรือบิดลำตัวไปด้านข้าง และการออกกำลังกาย

2. ด้านการบริหาร การทราบขนาดของปัญหาที่เกิดขึ้นจากข้อมูลอัตราการเกิดกลุ่มอาการ ผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อของช่างเย็บจักรในโรงงานอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป นำมาใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานประกอบการ เพื่อป้องกันการเกิดกลุ่มอาการผิดปกติทาง ระบบโครงร่างกล้ามเนื้อของช่างเย็บจักร โดยนำไปวางแผนนโยบายด้านอาชีวอนามัยความปลอดภัย กำหนดมาตรฐานและวิธีการทำงานที่ป้องกันการเกิดกลุ่มอาการผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อ การใช้สื่อต่าง ๆ เพื่อจูงใจให้ช่างเย็บจักรมีการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันกลุ่มอาการผิดปกติทาง ระบบโครงร่างกล้ามเนื้อ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษานี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาไปข้างหน้า (prospective study) เพื่อติดตามพฤติกรรมการป้องกันที่ส่งผลต่อการเกิดกลุ่มอาการผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อ
2. ควรมีการรวบรวมข้อมูลทางปรนัยร่วมกับข้อมูลทางอัตนัย โดยในประเด็นของพฤติกรรมป้องกันควรมีการประเมินโดยวิธีการสังเกต ส่วนในประเด็นของกลุ่มอาการผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อควรมีการประเมินโดยวิธีการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์ เพื่อนำข้อมูลมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพกับข้อมูลทางอัตนัยที่ได้จากการสัมภาษณ์ ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องและชัดเจนมากขึ้น
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการดำเนินการป้องกันกลุ่มอาการผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อสำหรับช่างเย็บจักรในโรงงานอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป เช่น การพัฒนารูปแบบการทำกิจกรรมทางกายหรือการออกกำลังกายที่ช่วยเพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเพื่อป้องกันการเกิดกลุ่มอาการผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อ เป็นต้น
4. ควรมีการศึกษาเพื่อยืนยันความถูกต้องเชิงทฤษฎีในความเกี่ยวข้องของพฤติกรรม การป้องกันกับกลุ่มอาการผิดปกติทางระบบโครงร่างกล้ามเนื้อในสถานการณ์หรือบริบทของโรงงานอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปแห่งอื่น